

AGROTECHNIKA	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-84
	Ocena zagęszczenia zbóż Żyto uprawiane na ziarno	9181-01
		Grupa katalogowa 1502

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest ocena stanu zagęszczenia plantacji żyta w poszczególnych fazach rozwojowych.

1.2. Zakres stosowania normy. Normę należy stosować:

— do określenia zależności między stanem plantacji żyta w różnych okresach wegetacji a wysokością przyszłych plonów,

— do ustalenia wielkości szkód spowodowanych czynnikami losowymi, błędami agrotechnicznymi lub przez wysiew ziarna złej jakości,

— w przypadkach konieczności podjęcia decyzji o tzw. przesiewach żyta.

Przy szacunku plonów dla potrzeb GUS dopuszcza się dotychczasową metodę stosowaną przez Państwową Inspekcję Produkcji Rolniczej.

1.3. Określenia

1.3.1. stan zagęszczenia plantacji — liczba roślin lub kłosów na jednostce powierzchni.

1.3.2. stan roślin — stopień rozkrzewienia roślin (od wschodów do początku kłoszenia) lub sumaryczna długość kłosów z jednostki powierzchni (w końcu kłoszenia).

1.3.3. wyrównanie plantacji — równomierność zagęszczenia i stan roślin na plantacji. Plantacje, na których co najmniej 90% powierzchni charakteryzuje się wyrównanym stanem roślin i ich zagęszczenia, przyjmuje się za wyrównane.

1.3.4. faza pełni wschodów — okres gdy weszłe rośliny mają wykształcony jeden liść i zaczyna się ukazywać liść drugi.

1.3.5. faza krzewienia — okres tworzenia i wzrostu rozety zarówno w czasie jesieni, jak też wczesnej wiosny. Pełne krzewienie występuje gdy około 60% roślin wytworzy pędy boczne (w tym czasie mające zwykle po jednym liściu wyrastającym z pochwy liściowej pędu głównego). Koniec okresu stwierdza się, gdy około 10% roślin osiągnęło fazę strzelania w źdźbło.

1.3.6. faza strzelania w źdźbło — okres od zakończenia fazy krzewienia do ukazania się pierwszych kłosów z pochew liściowych.

1.3.7. faza początku kłoszenia — ukazanie się około 10% kłosów z pochew liściowych.

1.3.8. faza końcowa kłoszenia — wyrośnięcie około 80% kłosów ponad liście flagowe.

1.3.9. ruszenie wegetacji — wiosenne wznowienie wzrostu liści żyta, objawiające się pojawieniem świeżej zieleni i wydłużeniem górnych, jeszcze nie rozwiniętych liści.

1.3.10. wskaźnik produktywności — średni stan zaawansowania rozwoju roślin.

1.3.11. poletko próbne — wydzielona z plantacji powierzchnia o wielkości 0,25 m² lub 1,00 m², z której pobiera się próbki roślin.

1.3.12. pudełko tekturowe — pudełko wykonane z twardej tektury o wymiarach około: 35×20×10 cm z zakrywanym wieczkiem, służące do gromadzenia próbek kłosów przeznaczonych do pomiaru ich długości.

1.3.13. miarka do wyznaczania poletek próbnych — miarka wykonana z nierdzewnego metalu (np. aluminium), składająca się z czterech zawiasowo połączonych boków, zapinana w kwadrat o wewnętrznych wymiarach 50×50 cm lub 100×100 cm.

1.3.14. Pozostałe określenia — wg BN-75/9100-02.

2. WYZNACZANIE POLETEK PRÓBNYCH

2.1. Zasady wydzielania poletek próbnych. Poletka próbne powinny reprezentować wyrównaną pod względem zagęszczenia i stanu roślin plantację o zbliżonych warunkach przyrodniczych (kompleks przydatności rolniczej gleby, ukształtowanie terenu itp.) i agrotechnicznych (przedplon, uprawa, nawożenie itp.).

W przypadku gdy plantacja nie odpowiada wymienionym warunkom, należy wydzielić określone powierzchnie odpowiadające tym warunkom i na każdej z nich dokonać osobnych ocen.

Zgłoszona przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa dnia 5 czerwca 1984 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1985 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 7/1984 poz. 13)

Na plantacjach różnych właścicieli sąsiadujących ze sobą wyznacza się odrębne poletka próbne do oceny tych plantacji.

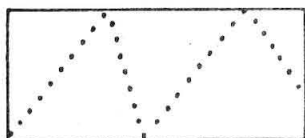
2.2. Ilość poletek próbnych do oceny

Oceniana powierzchnia ha	Ilość poletek próbnych przy powierzchni poletka m ²	
	0,25	1,00
do 10	8	5
> 10 do 50	16	7
> 50 do 100	20	10
> 100	25	12

2.3. Rozmieszczenie poletek próbnych na plantacji.

Poletka próbne należy wyznaczać losowo, możliwie w równych odstępach od siebie, jednym z następujących sposobów:

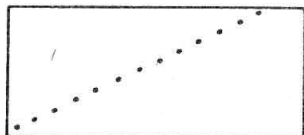
a) zakosami wzdłuż powierzchni pola — wg rys. 1;

BN-84/9181-01-1

Rys. 1

b) po przekątnej powierzchni pola — wg rys. 2.

BN-84/9181-01-2

Rys. 2

2.4. Reprezentatywność poletek próbnych. Jeżeli skrajne wyniki oznaczają ilości roślin lub kłosów na poszczególnych poletkach ocenianej plantacji przekraczają 20-procentowe odchylenie od średniej arytmetycznej wszystkich poletek, należy uznać wyznaczone poletka próbne jako niereprezentatywne i powtórnie wydzielić inne.

3. POBIERANIE PRÓBEK

3.1. Wytyczne ogólne. Próbkę powinny być pobierane wyłącznie przez osoby przeszkolone w zakresie pobierania próbek roślin.

Nie należy pobierać próbek przy nadmiernej suszy i wilgotności gleby.

Wszystkie powierzchnie plantacji, z których mają być pobrane próbki roślin, powinny być zaznaczone na odrysie podkładu geodezyjnego lub szkicu i opa-

trzone kolejnymi numerami. Numery na odrysach lub szkicach powinny odpowiadać numerom poletek próbnych. Numery poletek próbnych powinny być umieszczone również na pudełkach, w których gromadzi się kłosa do oceny plantacji na podstawie sumarycznej długości kłosów.

3.2. Pobieranie próbek roślin w fazie pełni wschodów.

Z każdego poletka próbnego ocenianej plantacji należy wykopać i otrząsnąć z ziemi rośliny żyta, obumarłe odrzucić, a żywe policzyć.

3.3. Pobieranie próbek roślin w fazach krzewienia, strzelania w źdźbło oraz początku kłoszenia. Próbkę roślin pobrane wg 3.2 należy rozdzielić na dwie grupy:

- nierozkrzewione i mające dwa pędy,
- mające więcej niż dwa pędy.

W fazie strzelania w źdźbło za podstawę do segregacji bierze się pędy mające więcej niż dwa liście. W każdej grupie osobno należy policzyć ilość roślin.

3.4. Pobieranie próbek roślin w fazie końca kłoszenia (po wykłoszeniu). Należy ścinać wszystkie rośliny na każdym poletku próbnym osobno i policzyć kłosa. W przypadku oceny plantacji na podstawie sumarycznej długości kłosów (4.2.3.2), odciąć kłosa w dokłosiu (3 ÷ 4 cm od podstawy kłosa) i włożyć je (z każdego poletka osobno) w odpowiednio ponumerowane pudełko tekturowe (1.3.12). Po zabezpieczeniu pudełek z kłosami przed uszkodzeniem, przenieść (przesłać) je do miejsca pomiarów. Pomiarów powinny być wykonane w ciągu 3 dni od ścięcia kłosów. W razie konieczności kłosa należy przechowywać w otwartych pudełkach w przewiewnym i suchym pomieszczeniu.

4. METODY OCENY

4.1. Zasada oceny. W zależności od fazy rozwoju roślin, ocenę plantacji wykonuje się przez ocenę zagęszczenia plantacji (1.3.1) oraz stanu roślin (1.3.2). Za wynik końcowy oceny przyjąć średnią arytmetyczną dokonanej oceny na wszystkich poletkach próbnych danej plantacji w odniesieniu do 1 m² powierzchni.

4.2. Wykonanie oceny

4.2.1. Ocena stanu plantacji w pełni wschodów.

W próbkach pobranych wg 3.2 policzyć żywe rośliny. Następnie obliczyć średnią arytmetyczną tych roślin ze wszystkich poletek próbnych i przeliczyć na 1 m² powierzchni.

Ocenę plantacji uzyskuje się na podstawie porównania otrzymanej liczby roślin z danymi wg tabl. 1 ÷ 3.

4.2.2. Ocena stanu plantacji w fazach krzewienia, strzelania w źdźbło i początku kłoszenia. W próbkach pobranych wg 3.3 policzyć rośliny:

- nierozkrzewione i mające dwa pędy,
- mające więcej niż dwa pędy.

Następnie obliczyć średnią arytmetyczną dla poszczególnych grup roślin oraz łączną średnią arytmetyczną dla obu grup roślin.

Tablica 1. Zagęszczenie roślin żyta na glebach kompleksu żytniego bardzo dobrego, zbożowo-pastewnego mocnego i zbożowego górskiego

Termin siewu	Przedplon	Okres dokonywania oceny	Zagęszczenie roślin na 1 m ²			
			duże	średnie	małe	bardzo małe, dyskwalifikujące plantację
optymalny	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 250	180÷250	120÷179	< 120
		wiosna ¹⁾	> 220	150÷220	90÷149	< 90
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 210	140÷210	80÷139	< 80
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 300	220÷300	140÷219	< 140
opóźniony	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 300	220÷300	140÷219	< 140
		wiosna ¹⁾	> 260	180÷260	110÷179	< 110
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 240	160÷240	100÷159	< 100
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 330	250÷330	150÷249	< 150
optymalny	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 280	220÷280	120÷219	< 120
		wiosna ¹⁾	> 260	200÷260	110÷199	< 110
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 260	200÷260	110÷199	< 110
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 330	250÷330	150÷249	< 150

1) Po ruszeniu wegetacji.

Tablica 2. Zagęszczenie roślin żyta na glebach kompleksu żytniego dobrego

Termin siewu	Przedplon	Okres dokonywania oceny	Zagęszczenie roślin na 1 m ²			
			duże	średnie	małe	bardzo małe, dyskwalifikujące plantację
optymalny	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 300	200÷300	140÷199	< 140
		wiosna ¹⁾	> 260	170÷260	110÷169	< 110
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 240	150÷240	100÷149	< 100
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 340	230÷340	160÷229	< 160
opóźniony	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 340	230÷340	160÷229	< 160
		wiosna ¹⁾	> 290	200÷290	130÷199	< 130
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 270	170÷270	120÷169	< 120
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 370	270÷370	180÷269	< 180
optymalny	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 330	240÷330	150÷239	< 150
		wiosna ¹⁾	> 300	210÷300	140÷209	< 140
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 300	210÷300	140÷209	< 140
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 370	270÷370	180÷269	< 180

1) Po ruszeniu wegetacji.

Tablica 3. Zagęszczenie roślin żyta na glebach kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego oraz zbożowo-pastewnego słabego

Termin siewu	Przedplon	Okres dokonywania oceny	Zagęszczenie roślin na 1 m ²			
			duże	średnie	małe	bardzo małe, dyskwalifikujące plantację
optymalny	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 360	270÷360	180÷269	< 180
		wiosna ¹⁾	> 320	250÷320	150÷249	< 150
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 300	200÷300	140÷199	< 140
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 390	290÷390	200÷289	< 200
optymalny	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 340	250÷340	170÷249	< 170
		wiosna ¹⁾	> 320	230÷320	150÷229	< 150
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 320	230÷320	150÷229	< 150
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 390	290÷390	200÷289	< 200

cd. tabl. 3.

Termin siewu	Przedplon	Okres dokonywania oceny	Zagęszczenie roślin na 1 m ²			
			duże	średnie	małe	bardzo małe, dyskwalifikujące plantację
opóźniony	dobry	pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 390	290÷390	200÷289	< 200
		wiosna ¹⁾	> 340	250÷340	170÷249	< 170
	zły	faza strzelania w źdźbło	> 320	230÷320	150÷229	< 150
		pełnia wschodów i faza krzewienia				
		jesień	> 420	300÷420	220÷299	< 220
	wiosna ¹⁾	> 370	270÷370	190÷269	< 190	
	faza strzelania w źdźbło	> 350	260÷350	170÷259	< 170	

¹⁾ Po ruszeniu wegetacji.

Obliczyć wskaźnik produktywności (W) wg wzoru

$$W = \frac{a + 2b}{a + b} \quad (1)$$

w którym:

a — średnia liczba roślin nierozkrzewionych i mających dwa pędy,

b — średnia liczba roślin mających więcej niż dwa pędy.

Wskaźnik produktywności można obliczyć również jako średnią arytmetyczną wskaźników z poszczególnych poletek próbnych.

Prawdopodobną liczbę kłosów (P) z poletka próbnego obliczyć wg wzoru

$$P = x \cdot W \quad (2)$$

w którym:

x — średnia arytmetyczna liczba roślin obliczona z obu grup roślin,

W — wskaźnik produktywności.

Uzyskany wynik przeliczyć na 1 m² powierzchni. Ocenę plantacji otrzymuje się na podstawie porównania obliczonej liczby kłosów z danymi wg tabl. 4.

Oceny plantacji w fazie krzewienia i strzelania w źdźbło można dokonać również na podstawie zagęszczenia roślin wg 4.2.1. Metoda ta jest mniej praktyczna, ale z nieco większym błędem.

4.2.3. Ocena stanu plantacji w fazie końca kłoszenia

4.2.3.1. Ocena na podstawie liczby kłosów. W pobranych próbkach wg 3.4 policzyć kłosy, a średnią arytmetyczną przypadającą na jedno poletko próbne należy przeliczyć na powierzchnię 1 m² i porównać z danymi wg tabl. 4.

4.2.3.2. Ocena stanu plantacji na podstawie sumarycznej długości kłosów. W pobranych próbkach wg 3.4 zmierzyć długość kłosów z dokładnością do 1 mm. Należy zsumować otrzymane liczby dla każdego poletka próbnego osobno. Długość kłosa należy mierzyć od jego podstawy do wierzchołka, bez uwzględnienia ości.

Średnią arytmetyczną pomiarów ze wszystkich poletek próbnych przeliczoną na 1 m² należy porównać z danymi wg tabl. 5.

Tablica 4. Ocena stanu plantacji na podstawie zagęszczenia kłosów żyta

Kompleks przydatności rolniczej gleb	Termin siewu	Liczba kłosów na 1 m ²			
		bardzo duża	duża	dostateczna	mała
Żytni bardzo dobry, zbożowo-pastewny mocny	optymalny	> 550	380÷550	250÷380	< 250
	opóźniony	> 500	350÷500	230÷350	< 230
	Zbożowy górski	> 500	350÷500	230÷350	< 230
	Zbożowy dobry	> 450	320÷450	200÷320	< 200
Żytni słaby i bardzo słaby, zbożowo-pastewny słaby	optymalny	> 400	300÷400	190÷300	< 190
	opóźniony	> 360	250÷360	170÷250	< 170

Tablica 5. Ocena stanu plantacji żyta na podstawie sumarycznej długości kłosów z powierzchni 1 m²

Kompleks przydatności rolniczej gleby	Stan plantacji		
	bardzo dobry	dobry do średniego	słaby
	przy długości kłosów w m z 1 m ² powierzchni		
Żytni bardzo dobry, zbożowo-pastewny mocny, zbożowy górski	> 45	25÷45	< 25
Żytni dobry	> 45	23÷45	< 23
Żytni słaby	> 45	20÷45	< 20
Żytni bardzo słaby, zbożowo-pastewny słaby	> 38	18÷38	< 18

K O N I E C

Informacje dodatkowe

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Puławy.

2. Normy związane

BN-75/9100-02 Gospodarka ziemią w rolnictwie. Nazwy i określenia

3. Autorzy projektu normy — doc. dr hab. Jan Mazurek, doc. dr hab. Jadwiga Mazurek, mgr. inż. Stanisław Bujewicz.

4. Prognoza plonu. Ocena stanu zagęszczenia plantacji wiąże się z możliwością prognozowania plonów. Prawdopodobieństwo trafności prognozy jest tym większe, im na bardziej zaawansowanych w rozwoju roślinach jest wykonana ocena.

Ocena stanu zagęszczenia plantacji w okresie jesiennym może stanowić podstawę do orientacyjnej prognozy, czy stwierdzona liczba roślin na jednostce powierzchni zapewnia uzyskanie opłacalnych plonów.

W okresie od ruszenia wegetacji do kłoszenia wysokich plonów można oczekiwać z bardzo dużego lub dużego (o dużym wskaźniku produktywności) zagęszczenia kłosów; średnich z dużego (o małym wskaźniku produktywności) lub dostatecznego zagęszczenia kłosów, niskich z zagęszczenia małego.

W okresie po wykłoszeniu, wysokich plonów można się spodziewać z bardzo dobrego stanu plantacji, średnich — z dobrego lub średniego stanu plantacji, niskich plonów — ze słabego stanu plantacji.

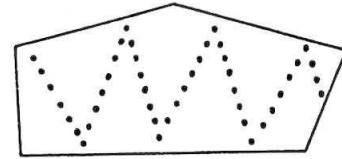
Kryteria oceny wysokości plonu ziarna żyta w zależności od potencjalnych możliwości produkcyjnych środowiska glebowego — wg tabl. I-1.

5. Przykłady oceny plantacji żyta. Ocenic plantację żyta wysianego w terminie optymalnym na glebie kompleksu żytniego bardzo dobrego, w dobrym stanowisku.

Łan żyta o powierzchni 65 ha, który jest obiektem oceny, zasiano ziarnem o dobrej zdolności kiełkowania.

Przy wymienionej powierzchni, posługując się miarką 0,25 m², należy pobrać próbki roślin z 20 poletek próbnych (2.2). Ze wzglę-

du na kształt i rzeźbę pola (rysunek) wybrano jako bardziej reprezentatywny sposób wyznaczania poletek próbnych — zakosami wzdłuż pola (2.3a).

BN-84/9181-01-I

Przykład 1. Ocena w pełni wschodów i w fazie krzewienia. Na każdym poletku policzono wszystkie zdrowe rośliny i uzyskano następujące liczby: 72, 70, 68, 72, 71, 70, 65, 67, 66, 69, 72, 72, 69, 72, 70, 60, 67, 69, 70, 72. Suma = 1383.

Średnia liczba roślin na poletku = $1383:20 = 69 \cdot 1 = 69$.

Sprawdzenie, czy skrajne wyniki oznaczeń nie przewyższają dopuszczalnych odchyżeń: 20% od 69 = 13,9, czyli są dopuszczalne skrajne oznaczenia od 55 (69-13,9) do 82,9 (69+13,9).

Ponieważ w omawianym przykładzie żadne oznaczenie nie przekroczyło wymienionego zakresu, wyznaczone poletka próbne są reprezentatywne dla ocenianej plantacji.

Średnia liczba roślin na jednostce powierzchni (1 m²) ocenianej plantacji wynosi $69 \times 4 = 276$ roślin.

Z porównania wyliczonej liczby roślin na 1 m² z danymi w tabl. I wynika, że zagęszczenie roślin na plantacji jest duże, bo przewyższa 250 roślin.

Ocena. Stan zagęszczenia plantacji — bardzo dobry. Przy dobrym przezimowaniu i normalnym przebiegu pogody oraz właściwej pielęgnacji roślin w dalszym okresie wegetacji, można się spodziewać wysokich plonów (zgodnie z tabl. I-1 powyżej 4,0 t/ha).

Przykład 2. Ocena w fazach krzewienia, strzelania w źdźbło i początku kłoszenia. Pobrane próbki roślin wg 3.3 policzono i uzyskano następujące liczby (tabl. I-2):

Tablica I-1

Kompleks przydatności rolniczej gleb	Plon ziarna w t/ha		
	wysoki	średni	niski
Żytni bardzo dobry, zbożowo-pastewny mocny, zbożowy-górski	4,0	3,0÷4,0	3,0
Żytni dobry	4,0	2,8÷4,0	2,8
Żytni słaby, zbożowo-pastewny słaby	3,5	2,0÷3,5	2,0
Żytni bardzo słaby	2,6	1,8÷2,6	1,8

Tablica I-2

Numer poletka próbnego	Liczba roślin			Wskaźnik produktywności roślin
	nierozkrzewionych i z dwoma pędami	z więcej niż dwoma pędami	Ogółem	
1	2	3	4	5
1	40	20	60	1,00
2	38	23	61	1,38
3	38	28	66	1,26
4	43	15	58	1,26
5	37	18	55	1,36
6	53	10	63	1,13
7	46	14	60	1,23
8	49	10	59	1,17
9	35	22	57	1,40
10	44	20	64	1,31
11	46	15	61	1,24
12	49	14	63	1,22
13	54	11	65	1,17
14	56	14	70	1,20
15	38	20	58	1,34

cd. tabl. I-2.

Numer poletka próbnego	Liczba roślin			Wskaźnik produktywności roślin
	nierozkrzewionych i z dwoma pędami	z więcej niż dwoma pędami	Ogółem	
1	2	3	4	5
16	27	30	57	1,53
17	40	20	60	1,33
18	37	22	59	1,37
19	47	18	65	1,28
20	31	25	56	1,45
Suma	848	369	1217	—
Średnia	a=42	b=19	a+b=61	1,31

Przy średniej liczbie roślin 61 dopuszczalny zakres zmienności mieści się w granicach od 49 do 73. Żadna z oznaczonych liczb roślin na poletku (kol. 4 — Ogółem) nie podlega dyskwalifikacji.

Średnia liczba roślin na 1 m² ocenianej plantacji wynosi 61 × 4 = 244.

Prawdopodobna liczba kłosów na jednostce powierzchni = średnia liczba roślin żyta na jednostce powierzchni × wskaźnik produktywności roślin (W) wg wzoru:

$$W = \frac{a+2b}{a+b} = \frac{42+2 \cdot 19}{61} = \frac{80}{61} = 1,31$$

Zatem prawdopodobna liczba kłosów na 1 m² = 244 × 1,31 = 320.

Z porównania wyliczonej prawdopodobnej liczby kłosów z danymi wg tabl. 4 niniejszej normy wynika, że stan plantacji jest dostateczny. Można się spodziewać z ocenianej plantacji dobrych albo średnich plonów, tj. od 3,0 do 4,0 t ziarna z ha (tabl. I-1).

Wskaźnik produktywności roślin na plantacji można wyliczyć albo ze wskaźników na poszczególnych poletkach próbnych (średnia arytmetyczna), albo prościej — opierając się na średnich liczbach roślin z poszczególnych grup.

Przykład 3. Ocena stanu plantacji w fazie końca kłoszenia

a) Ocena na podstawie liczby kłosów. Pobrane próbki roślin wg 3.4 (miaraka 0,25 m²) miały następującą liczbę kłosów na poszczególnych poletkach próbnych (tabl. I-3): średnia liczba kłosów na 1 m² = 125 × 4 = 500.

Ponieważ żyto jest zasiane w optymalnym terminie na glebie kompleksu żytniego bardzo dobrego i w dobrym stanowisku, wyliczoną liczbę kłosów 500 na 1 m² należy zaliczyć wg tabl. 4 niniejszej normy do dużej liczby kłosów na jednostce powierzchni.

Przy wymienionym zagęszczeniu kłosów, w konkretnych warunkach można się spodziewać wysokich albo średnich plonów (w konkretnym przypadku od 3,0÷4,0 t z ha).

b) Ocena na podstawie sumarycznej długości kłosów. Pobrane próbki kłosów wg 3.4 i pomierzone wg 4.2.3.2 dały następujące sumy długości na poszczególnych poletkach próbnych (tabl. I-4): średnia długość kłosów na 1 m² plantacji wynosi 11,52 m × 4 = 46,08 m.

Porównując wyliczoną długość kłosów na jednostce powierzchni z danymi wg tabl. 5 niniejszej normy wynika, że z ocenianej plantacji żyta można oczekiwać wysokich plonów, a w konkretnym przypadku 4,0 t ziarna (tabl. I-1).

Tablica I-3

Numer poletka próbnego	Liczba kłosów
1	126
2	110
3	145
4	110
5	110

cd. tabl. I-3.

Numer poletka próbnego	Liczba kłosów
6	149
7	126
8	112
9	131
10	128
11	128
12	132
13	123
14	140
15	116
16	136
17	120
18	120
19	130
20	120
Suma	2490
Średnia	125

Tablica I-4

Numer poletka próbnego	Długość kłosów, m (z poletka)
1	11,30
2	11,84
3	11,93
4	11,12
5	11,45
6	11,03
7	11,25
8	11,80
9	11,57
10	11,92
11	10,96
12	11,50
13	11,90
14	11,32
15	11,25
16	11,72
17	11,61
18	11,06
19	11,94
20	12,00
Suma	230,47
Średnia	11,52